

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 6320 від 18.11.2021
Президент України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення порядку подання інформації, необхідної для проведення фінансового моніторингу»

Як зазначено в п. 2 пояснювальної записки до проекту, його метою є «спрощення подання інформації про кінцевих бенефіціарних власників та структуру власності юридичними особами, що вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, прискорення перевірки поданих відомостей, створення системи методологічної допомоги юридичним особам при визначенні кінцевих бенефіціарних власників та структури власності». Для цього у проекті пропонується внести відповідні зміни до законів України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (далі – Закон) та «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

На думку суб'єкта права законодавчої ініціативи, прийняття проекту «спростить та пришвидшить подання юридичними особами інформації про кінцевих бенефіціарних власників та структуру власності до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, дасть змогу підвищити ефективність проведення фінансового моніторингу, сприятиме виконанню міжнародних зобов'язань України у відповідній сфері» (п. 6 пояснювальної записки до проекту).

Проект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Головне управління, розглянувши проект, вважає за доцільне висловити щодо нього наступні зауваження.

1. В абз. 3 нової редакції ч. 3 ст. 6 Закону визначено, що «відомості про іноземців та осіб без громадянства, які є кінцевими бенефіціарними власниками юридичної особи, крім осіб, які мають реєстраційний номер облікової картки платника податку, вносяться до Єдиного державного реєстру на підставі поданих заявником документів без їх перевірки». Проте такий підхід, на нашу думку, ставить під сумнів достовірність такої інформації, що не сприятиме належному здійсненню первинного фінансового моніторингу. З цього приводу зазначимо, що згідно з чинною редакцією п. 4 ст. 30 Директиви Європейського парламенту та Ради (ЄС) 2015/89 від 20.05.2015 «Про запобігання використанню фінансової системи для відмивання грошей та фінансування тероризму, що вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради і припиняє дію Директиви 2005/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради і Директиви Комісії 2006/70/ЄС» «держави-члени повинні вимагати відповідності, точності та актуальності інформації, яка зберігається в центральному реєстрі, зазначеному у параграфі 3, та впроваджувати механізми для реалізації цієї мети».

2. Згідно з абз. 4 нової редакції ч. 3 ст. 6 Закону «у разі подання відомостей про особу, що є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, в електронній формі перевірка відомостей, зазначених стосовно цієї особи, здійснюється *державним реєстратором або автоматизовано засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг...*». Однак з цього положення залишається незрозумілим, у яких випадках така перевірка здійснюється державним реєстратором, а у яких – автоматизованими засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

3. У проекті пропонується доповнити Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» новою статтею 5-1 «Інформація про кінцевих бенефіціарних власників та структуру власності», у якій, зокрема, на юридичні особи покладається обов'язок надавати інформацію про кінцевого бенефіціарного власника або його відсутність та структуру власності для внесення до ЄДР, та визначаються окремі елементи порядку надання відповідної інформації державному реєстратору. Проте слід звернути увагу, що «на відносини, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування...» поширюється дія Закону (ч. 1 ст. 2). Слід також врахувати, що частина положень нової статті 5-1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (абз. 1 ч. 2, ч. ч. 3 - 5) переносяться до неї із Закону (ч. ч. 22, 23, 24 ст. 17), що також підтверджує, що зазначені норми мають своїм предметом регулювання дій

з проведення державної реєстрації юридичних осіб, а тому логічніше розташовувати їх у Законі, а не у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (як це пропонується у проекті).

Згідно з ч. 7 нової статті 5-1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» вимоги цієї статті не поширюються на політичні партії, структурні утворення політичних партій, професійні спілки, їх об'єднання, організації профспілок, передбачені статутом профспілок та їх об'єднань, творчі спілки, інших юридичних осіб, внесених до Реєстру неприбуткових установ та організацій та сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання. З цього приводу варто зазначити, що оскільки юридичні особи, які включаються до Реєстру неприбуткових установ та організацій, визначаються у пп. 133.4.5. п. 133.4 ст. 133 Податкового кодексу України, необхідності у дублюванні конкретних видів юридичних осіб, які можуть бути включені до названого Реєстру, у ч. 7 нової статті 5-1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» немає.

4. Згідно з ч. 1 нової редакції п. 4 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» «юридичні особи, зареєстровані до набрання чинності нормативно-правовими актами, якими будуть затверджені *положення про форму та зміст структури власності* і методологія визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника (крім осіб, зазначених у частині сьомій статті 5-1 цього Закону), зобов'язані подавати інформацію про кінцевого бенефіціарного власника в обсязі, визначеному цим Законом, та структуру власності в порядку, встановленому Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», *протягом шести місяців з дня набрання чинності нормативно-правовими актами, якими будуть затверджені положення про форму та зміст структури власності* і методологія визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника». Звертаємо увагу, що у вказаному пункті варто врахувати, що Положення про форму та зміст структури власності затверджено наказом Міністерства фінансів України від 19.03.2021 № 163.

Варто також звернути увагу, що у чинній редакції цього пункту передбачено, що «юридичні особи, зареєстровані до набрання чинності цим Законом, подають державному реєстратору інформацію про кінцевого бенефіціарного власника в обсязі, визначеному цим Законом, та структуру власності протягом одного року з дня набрання чинності *нормативно-правовим актом, яким буде затверджена форма та зміст структури власності*». У зв'язку з цим частина юридичних осіб вже встигла подати відповідну інформацію до державного реєстратора після набрання чинності наказом Міністерства фінансів України від 19.03.2021 № 163, а тому було б логічним звільнити їх від повторного подання такої інформації.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: О. Куціпак

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000008BF77900E1514902
Дійсний до: 28.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2022/8903 від 13.01.2022

801068